

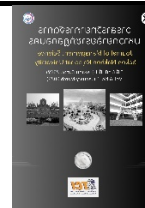
ISSN: 2774-0390 (Online)

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Journal of Management Science, Sakon Nakhon Rajabhat University

Homepage: <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JMSSNRU>

e-mail: jmssnr@gmail.com

พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี: กรณีศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Saving behavior of undergraduate students: A case study of the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

เบญจพร สุทธิตังกวิเชียร¹, วณิดา พิมพ์โคตร^{2*}

Benjaporn Sutthitungkawichian¹, Vanida Pimkord^{2*}

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

¹ Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

² Faculty of Economics, Ramkhamhaeng University

Corresponding author's e-mail: benjaporn.su@rumail.ru.ac.th¹, vanida.p@rumail.ru.ac.th^{2}

Received: January 08, 2026

Revised: February 05, 2026

Accepted: February 10, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีการออม จำนวน 375 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องการเงิน การบริหารจัดการทางการเงิน ทักษะคิดต่อการออม และแรงจูงใจในการออม กับพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาด้วยค่าไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการออมเป็นบางครั้งไม่แน่นอน โดยออมในรูปแบบเงินสด เหตุผลในการออม เป็นการออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ด้านผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระต่อพฤติกรรมกรรมการออม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รูปแบบการเรียน รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการออม ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเงิน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่แรงจูงใจในการออม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออม

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม, ความรู้ทางการเงิน, นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Abstract

This research aimed to examine the saving behavior of undergraduate students in the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University; and to identify the factors associated with their saving behavior. The sample consisted of 375 undergraduate students in the Faculty of Education at Ramkhamhaeng University, who practice saving. Data were collected via a questionnaire. Descriptive statistics, including frequency and percentage, were used to analyze personal information. The relationship between personal characteristics, financial literacy, financial management, attitudes towards saving, and saving motivation was analyzed by chi-square test. The results showed that the majority of students saved intermittently and inconsistently, with cash the primary form of saving. The most significant motivation for saving was to provide a financial cushion for emergency purpose. The analysis of the relationship between independent variables and saving behavior revealed that personal factors, (including gender, age, marital status, study style, monthly income, monthly expenses), attitude towards saving, financial literacy, and financial management were all significantly correlated with saving behavior. While saving motivation was found to have no significant correlation with saving behavior.

Keywords: saving behavior, financial literacy, undergraduate

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศต่าง ๆ ล้วนส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตด้านการเงินส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม ความรู้ด้านการเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาท ในการเสริมสร้างความเข้าใจในแง่มุมทางการเงินของชีวิตประจำวัน รวมถึงการบริหารจัดการด้านการใช้จ่ายและ การออมเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทางการเงินเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนควรมีเพื่อเสริมสร้างทักษะใน การวางแผนและบริหารจัดการด้านการเงินอย่างมีเหตุผลและความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลต่อแนวความคิดและ พฤติกรรมทางการเงินในอนาคต โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งแม้ว่ารายได้จะมีจำนวนไม่มาก แต่การเรียนรู้ พื้นฐานด้านการเงิน เช่น การหาแหล่งรายได้ การใช้ทักษะในการหารายได้ และความเข้าใจในวิธีการ เพิ่มพูนรายได้ แม้เพียงเล็กน้อย ก็สามารถสร้างรากฐานที่มั่นคงเพื่อความเป็นอิสระทางการเงินในอนาคต การได้รับ ประสบการณ์ใน การบริหารจัดการเงินตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา จะช่วยให้สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างรอบรู้ ส่งเสริมการใช้จ่าย อย่างมีประสิทธิภาพ และหล่อหลอมแนวคิดที่มุ่งเน้นความเจริญรุ่งเรือง จนนำไปสู่การบริหารเงิน อย่างมีความ รับผิดชอบและเตรียมความพร้อมสำหรับด้านต่าง ๆ ของชีวิต ความรู้ด้านการเงินจึงเป็นส่วนสำคัญของ การศึกษา ที่ไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการในชีวิตประจำวันของทุกช่วงวัย แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสร้าง ความมั่งคั่ง และความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว (London School of Business & Finance, 2024)

ในบริบทของสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การปลูกฝังความตระหนักรู้ด้าน การเงิน (financial literacy) จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะ พื้นฐานทางการเงินในกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินในอนาคต การทำความเข้าใจพฤติกรรมการเงินของเยาวชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการทางการเงิน

อย่างมีความรับผิดชอบและมีทัศนคติที่ดีต่อการออมและการใช้จ่าย โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสถียรภาพทางการเงินในอนาคต เนื่องจากพฤติกรรมการออมและการบริหารจัดการเงิน ของกลุ่มนี้สามารถมีผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระดับบุคคลและครอบครัวได้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังความรู้พื้นฐานทางด้านการเงินให้กับเยาวชน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ผลิตที่มีคุณธรรมและเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดรู้เท่าทันและคิดก่อนตัดสินใจในการใช้จ่าย รวมถึงความสามารถในการคำนวณดอกเบี้ยจากเงินฝากและสินเชื่อ การประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับที่เหมาะสมกับวัย และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการสร้างรายได้และการดูแลครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวอย่างมั่นคงและยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2565) สำหรับสถานการณ์การออมของประเทศในปัจจุบัน จากข้อมูลสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทย ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 ระบุว่า จำนวนบัญชีเงินฝากของประชาชนในธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดของไทย มากกว่าร้อยละ 90 มีวงเงินไม่เกิน 5 หมื่นบาท (ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน, 2568) และผลการศึกษาของงานวิจัยเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาครูในประเทศไทย พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ ได้แก่ ความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยทั่วไปของนักศึกษาครูอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าที่ควร นักศึกษาครูมักประสบปัญหาหนี้สินตั้งแต่ระหว่างการเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และหนี้บัตรเครดิต หลักสูตรของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทยให้ความสำคัญกับการสอนความรู้ทางการเงินน้อยเกินไป ทำให้นักศึกษาครูขาดทักษะที่จำเป็นในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ความไม่เพียงพอของรายจ่ายของนักศึกษาครูเมื่อเทียบกับค่าครองชีพในปัจจุบัน และ พฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม (สุชน วงศ์แดง, 2568) ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยผลการศึกษาที่ได้จะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา ระดับหลักสูตรคณะ และมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการเงินของนักศึกษา นอกจากนี้ ข้อมูลจากการศึกษายังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันทางวิชาการ ในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และพัฒนาหลักสูตรในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะด้านการเงินอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้การออมที่เพิ่มขึ้นของคนในประเทศยังเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นแหล่งเงินทุนหลักสำหรับการลงทุนทั้งของภาครัฐและเอกชน ลดการพึ่งพาเงินกู้จากต่างประเทศ สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมให้มีการเติบโตที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการออมและพฤติกรรมทางการเงิน เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางในการวิจัย ดังนี้

ความหมายของการออม

การออม คือ การแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียด้านเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน โดยสัดส่วนที่เหมาะสมในการออม คือ ประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้ในแต่ละเดือน ซึ่งอัตราส่วนนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับรายได้อุปโภคบริโภคและแผนทางการเงินที่วางไว้ วัตถุประสงค์ในการออมอาจจะจัดสรรวัตถุประสงค์หลักได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) ออมเพื่อการฉุกเฉิน 2) ออมเพื่อวัยเกษียณที่เป็นการออมระยะยาว 3) ออมเพื่อเติมฝัน เป็นการออมระยะสั้นถึงปานกลาง 1-5 ปี และ 4) ออมเพื่อการลงทุน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568)

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการออม ได้แก่

1. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการทำนายความตั้งใจของแต่ละบุคคลที่จะมีส่วนร่วมในพฤติกรรม เวลา และสถานที่เฉพาะเจาะจง โดยมีจุดประสงค์เพื่ออธิบายพฤติกรรมทั้งหมดที่ผู้คนมีความสามารถในการควบคุมตนเอง และทฤษฎีได้ระบุว่าความสำเร็จของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ ความตั้งใจ (intention) และความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (behavioral control) โดยแบ่งความเชื่อออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรม (behavioral) บรรทัดฐาน (normative) และการควบคุม (control) (Ajzen, 2005)

2. ทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรชีวิต (the life cycle theory of consumption) เป็นทฤษฎีที่อธิบายปรากฏการณ์ภายใต้สมมติฐานของรายได้ถาวรในการตัดสินใจบริโภค และออมของครัวเรือน ณ เวลาใดเวลาหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะบรรลุผลสำเร็จในการกระจายการบริโภคไปตลอดชีวิต โดยขึ้นอยู่กับขีดจำกัดที่กำหนดและทรัพย์สินที่มีเพิ่มขึ้นของครัวเรือนตลอดชีวิต ตามทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรชีวิต การบริโภคไม่ได้ขึ้นอยู่กับแต่เฉพาะรายได้ในปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ในอนาคตที่คาดคะเนและทรัพย์สินที่ถืออยู่ในปัจจุบัน ในช่วงแรก ๆ ของการทำงานและในช่วงปลายของวงจรชีวิต และการออมจะเป็นบวกในช่วงกลางของวงจรชีวิตซึ่งมีรายได้สูง ทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรชีวิตพยายามอธิบายถึงการพึ่งพิงกันระหว่างการบริโภคกับพฤติกรรมการออมของบุคคลในวงจรชีวิต คนหนุ่มสาวที่เข้ามาในกำลังแรงงานมีรายได้ต่ำและมีอัตราการออมต่ำหรืออาจจะติดลบ โดย รายได้จะเพิ่มขึ้นในช่วงวัยกลางคนซึ่งในขณะเดียวกันอัตราการออมก็เพิ่มขึ้นด้วย ช่วงเลิกทำงาน (วัยเกษียณ) รายได้จะลดลงและอาจจะเป็นที่คาดว่าเริ่มช่วงของการลงทุน (อัตราการออมติดลบ) (Modigliani, 1966)

ความรู้เรื่องการเงิน (financial literacy)

ความฉลาดรู้ทางการเงิน (financial literacy) คือ ความสามารถในการใช้ทักษะทางการเงินเพื่อการตัดสินใจทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและจัดการการเงิน โดยอาศัยความรู้ทางการเงิน เจตคติทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงิน ภายใต้บริบททางการเงินในระดับบุคคลที่เหมาะสม ได้แก่ 1) ความรู้ทางการเงิน (financial knowledge) ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน และการจัดการการเงิน 2) ทักษะทางการเงิน (financial skills) ประกอบด้วย การเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน การวิเคราะห์ทางการเงิน การประเมินทางการเงิน และการตัดสินใจทางการเงิน 3) เจตคติทางการเงิน (financial attitude) ในหลายมิติ ได้แก่ ด้านความมั่นคงทางการเงิน มุมมองต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงินที่สะท้อนผ่านความรู้สึกไร้ความกังวลทางการเงิน และด้านความมั่งคั่งทางการเงิน มุมมองต่อความต้องการที่จะสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน 4) พฤติกรรมทางการเงิน (financial behavior) ได้แก่ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการจัดการการเงิน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2565)

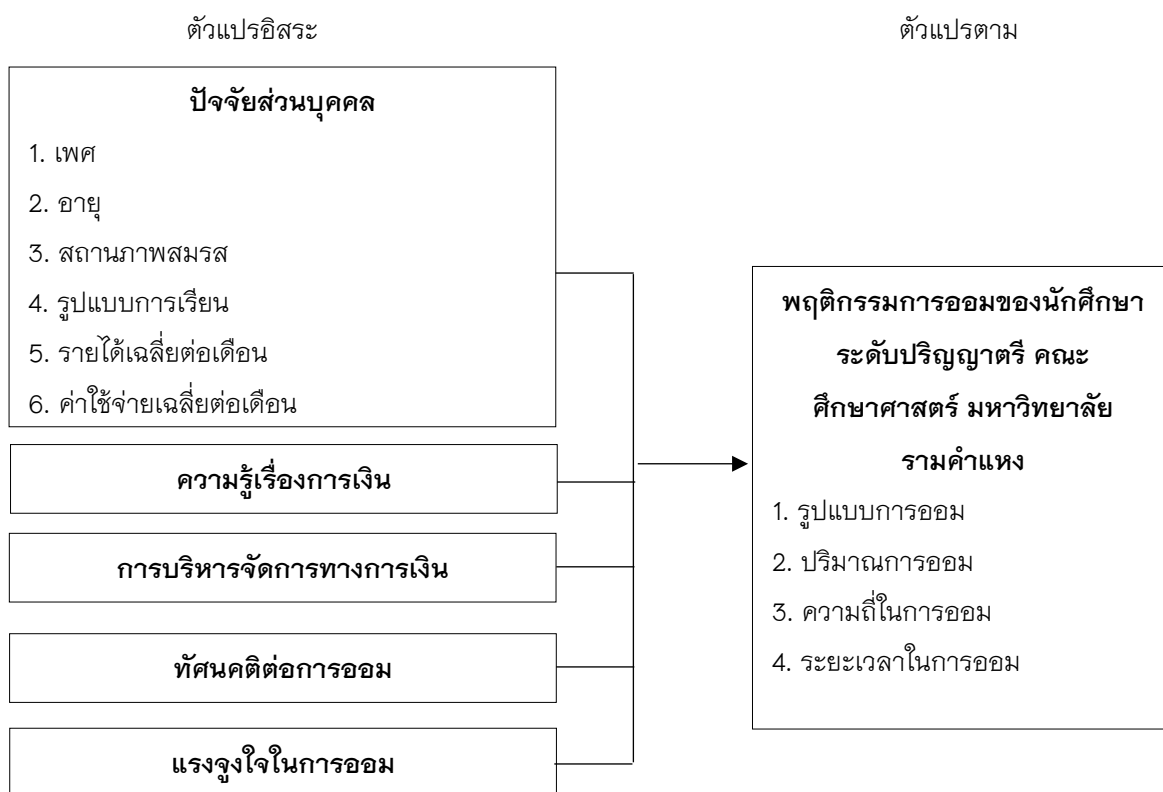
แรงจูงใจในการออม

แรงจูงใจในการออมนั้นได้รับการกล่าวถึงครั้งแรกโดย Keynes (1936) โดยได้ระบุแรงจูงใจในการออมที่

แตกต่างกัน 8 ประการ ได้แก่ 1) การป้องกัน (precaution) 2) การมองการณ์ไกล (foresight) 3) การคำนวณ (calculation) 4) การปรับปรุง (improvement) 5) ความเป็นอิสระ (independence) 6) การประกอบการ (enterprise) 7) ความภาคภูมิใจ (pride) 8) ความโลภ (avarice)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการทำการศึกษ โดยกำหนดให้ตัวแปรตาม เป็นพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องการเงิน การบริหารจัดการทางการเงิน ทักษะคิดต่อการออม และแรงจูงใจในการออม กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สมมติฐานที่ 2 ความรู้เรื่องการเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สมมติฐานที่ 3 การบริหารจัดการทางการเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4. สมมติฐานที่ 4 ทศนคติต่อการอ้อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. สมมติฐานที่ 5 แรงจูงใจในการอ้อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ้อมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 5,858 คน ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 (สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 375 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นนักศึกษาที่มีการออมเงิน และ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1967) ประมาณค่าสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) ร้อยละ 5

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการอ้อม ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอ้อม และส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบว่าแบบสอบถามได้สร้างขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ และคำนวณหาค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามากกว่า .5 ขึ้นไป ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง .67-1.00 ทุกข้อ หลังจากทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงทำการทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลอง (tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด และคำนวณหาค่า Cronbach alpha coefficient ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า .70 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเพียงพอสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ สำหรับผลการวิเคราะห์แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .949

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางแบบสอบถามออนไลน์ google form และแบบสอบถามในรูปแบบกระดาษ หลังจากนั้นนำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วคัดเลือกข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวิจัย จำนวน 375 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive analysis) ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและพฤติกรรมการอ้อม ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วน

บุคคล ความรู้เรื่องการเงิน การบริหารจัดการทางการเงิน ทศนคติต่อการออม และแรงจูงใจในการออม กับ พฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้วยค่าไคสแควร์ (chi-square test)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 375 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-47 ปี ศึกษาในสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มากที่สุด มีสถานภาพโสด รูปแบบการเรียนเป็นการเรียนอย่าง เดียว ลักษณะครอบครัวอาศัยอยู่กับบิดามารดา ได้รับรายได้จากครอบครัว มีรายได้และค่าใช้จ่ายประจำต่อเดือน ประมาณ 5,000-10,000 บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวประมาณ 4 คน นักศึกษามีภูมิลำเนามาจากจังหวัดต่าง ๆ โดยจังหวัด 5 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา บุรีรัมย์ ตรัง และนครศรีธรรมราช ตามลำดับ ทั้งนี้ หลัง จบการศึกษาวางแผนที่จะประกอบอาชีพอาชีพราชการมากที่สุด

2. พฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่มีการออมเป็นบางครั้งไม่แน่นอน จัดสรรการออมโดยหลังหักค่าใช้จ่ายที่เหลือคือเงินออม รูปแบบและ สัดส่วนของการออมเป็นเงินสดมากที่สุด ในการออมแต่ละครั้งไม่แน่นอนแล้วแต่สถานการณ์ทางการเงินในแต่ละช่วง สำหรับความถี่ในการออมส่วนใหญ่ออมไม่ประจำหรือออมเมื่อมีโอกาส ระยะเวลาในการออม มีการออมทั้งในระยะ สั้นและระยะยาว ทั้งนี้ เหตุผลในการออมเป็นการออมเพื่อกรณีฉุกเฉิน รักรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการออมเงินในรูปแบบ ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และตัวของนักศึกษาเองมีอิทธิพลในการตัดสินใจออมเงินมากที่สุด

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการผลการทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าไคสแควร์ (chi-square test) โดยในการศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้พฤติกรรมการออม มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ รูปแบบการออม ปริมาณการออม ความถี่ใน การออม และระยะเวลาในการออม เป็นตัวชี้วัดของตัวแปรตาม และกำหนดปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมาทดสอบหา ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รูปแบบการเรียน รายได้ต่อ เดือน และรายจ่ายต่อเดือน ทั้งนี้ จากสมมติฐานที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยปัจจัยด้านเพศ ด้าน อายุด้านสถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และรูปแบบการเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญา ตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พฤติกรรมการออม	ด้านเพศ		ด้านอายุ		ด้านสถานภาพสมรส	
	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.
1. รูปแบบการออม	2.077	.722	248.970***	.000	27.450***	.001
2. ปริมาณการออม	18.505***	.002	202.509***	.000	23.837***	.008
3. ความถี่ในการออม	1.201	.878	49.255	.997	.574	1.000
4. ระยะเวลาในการออม	4.233	.120	42.066	.382	2.323	.677

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พฤติกรรมการออม	ด้านเพศ		ด้านอายุ		ด้านสถานภาพสมรส	
	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.
1. รูปแบบการออม	8.870	.064	102.879***	.000	63.641***	.000
2. ปริมาณการออม	8.102	.151	72.795***	.000	50.436***	.000
3. ความถี่ในการออม	6.391	.172	21.837	.149	10.247	.853
4. ระยะเวลาในการออม	7.452**	.024	18.719**	.016	19.775*	.011

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจาก ปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว ตัวแปรด้านการเงิน ทักษะคติ และแรงจูงใจ ยังเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลได้ จากสมมติฐานที่ 2-5 ผลการศึกษาพบว่า ทักษะคติต่อการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความรู้เรื่องการเงิน การบริหารจัดการทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 ขณะที่ แรงจูงใจในการออม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม รายละเอียดแสดงดังตาราง 3 และ ตาราง 4

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเงิน ทักษะคติ และแรงจูงใจในการออม กับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม	ความรู้เรื่อง		การบริหารจัดการ		ทักษะคติต่อ		แรงจูงใจใน	
	การเงิน		ทางการเงิน		การออม		การออม	
	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.	chi-S	Sig.
1. รูปแบบการออม	63.927	.989	55.614	.763	39.164	.905	111.565	.599
2. ปริมาณการออม	119.083	.378	76.674	.585	54.468	.821	140.150	.598
3. ความถี่ในการออม	68.167	.970	79.241*	.095	75.185**	.019	98.366	.881
4. ระยะเวลาในการออม	62.508*	.053	42.877*	.095	28.362	.341	55.177	.581

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม	ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล	ความรู้เรื่อง	การบริหารจัดการ	ทักษะคติ	แรงจูงใจใน
		การเงิน	ทางการเงิน	ต่อการออม	การออม
1. รูปแบบการออม	✓	×	×	×	×
2. ปริมาณการออม	✓	×	×	×	×
3. ความถี่ในการออม	×	×	✓	✓	×
4. ระยะเวลาในการออม	✓	✓	✓	×	×

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเป็นเงินสด ออมหลังจากหักค่าใช้จ่าย มีการออมที่ไม่แน่นอน จำนวนเงินที่ออมขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเงินในแต่ละช่วงและออมเมื่อมีโอกาส เลือกที่จะออมทั้งระยะสั้นและระยะยาว ส่วนเหตุผลหลักในการออม คือ การออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ และตัดสินใจออมเงินด้วยตัวเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของปรารณา หลีกภัย (2563) และศศิวิมล ภูพวง และคณะ (2566) พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี เลือกออมเป็นเงินสด ออมแบบไม่ประจำทุกเดือน ปริมาณการออมขึ้นอยู่กับรายได้และรายจ่ายในแต่ละเดือน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการออม คือ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

ด้านผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รูปแบบการเรียน รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมอย่างมาก เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลเหล่านี้ส่งผลต่อทัศนคติ ความสามารถในการออม ภาระค่าใช้จ่าย รวมถึงการตัดสินใจทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยสะท้อนออกมาในรูปแบบ ปริมาณ และระยะเวลาในการออมที่แตกต่างกัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของปรารณา หลีกภัย (2563) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปัจจัยรายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของนักศึกษา

ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พิจารณาได้จากตัวชี้วัดของทัศนคติต่อการออม เช่น การออมจะช่วยสร้างความมั่นคงในอนาคต การออมสามารถนำมาใช้ในการดูแลตัวเองและครอบครัวในยามฉุกเฉิน ช่วยให้มีโอกาสในการเลือกใช้ชีวิตและรับมือกับเหตุการณ์ไม่คาดคิดในอนาคต ซึ่งให้เห็นว่า ทัศนคติเป็นปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ ความตั้งใจ และการตัดสินใจทางการเงินของบุคคล เมื่อบุคคลมีทัศนคติเชิงบวกต่อการออม จะทำให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการออม ส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการออม และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมการออมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของพจรินทร์ รังศรีสัมพันธ์ (2561) ที่พบว่า บุคคลตัดสินใจออมเพราะเชื่อว่าการออมทรัพย์สินคือ การสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับตนเองและครอบครัว

ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พิจารณาได้จากตัวชี้วัด ความรู้เรื่องการเงิน เช่น มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน พื้นฐานการเงิน การลงทุน การวางแผนทางการเงิน ตลาดการเงิน และเทคโนโลยีทางการเงิน เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้สะท้อนถึง วินัยทางการเงิน ความรู้ความเข้าใจทางการเงิน และความสามารถในการวางแผนทางการเงินของบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจ ออมเงิน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของวัลลพ ล้อมตะคุ และคณะ (2566), Jaffar et al. (2022), Kumari & Mishra (2024), Prakasha et al. (2023), Setyowati et al. (2023) และ Thapa et al. (2025) พบว่า ความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พิจารณาได้จากตัวชี้วัด เช่น การรู้จักควบคุมการใช้จ่าย รู้จักบริหารหนี้สิน ตั้งเป้าหมายทางการเงินระยะสั้นและระยะยาว โดยส่งผลต่อพฤติกรรม การออม ผ่านกระบวนการตัดสินใจทางการเงินของบุคคล

ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พิจารณาได้จากตัวชี้วัดของแรงจูงใจ เช่น ออมเพื่อการศึกษา ซื้อบ้าน รถ หรือการเกษียณ ออมเพื่อรับมือกับเหตุฉุกเฉิน เพื่อความเป็นอิสระทางการเงิน เพื่อหวังผลตอบแทน เพื่อจะช่วยให้มีชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต แม้ว่าแรงจูงใจในการออมเหล่านี้ จะเป็นเป้าหมายที่บุคคลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ แต่แรงจูงใจอาจเป็นเพียงความตั้งใจหรือเป้าหมายในอนาคต หากบุคคลยังขาดความสามารถในการออมก็จะไม่ทำให้เกิดการออมจริง

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับปัจจัยในด้านต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล ทศนคติต่อการออม ความรู้เรื่องการเงิน และการบริหารจัดการทางการเงิน ล้วนส่งผลต่อการออมของนักศึกษา โดยทัศนคติเป็นตัวกำหนดแรงจูงใจและความตั้งใจในการออมเงินของบุคคล แต่แรงจูงใจเพียงอย่างเดียว ยังไม่สามารถสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการออมโดยตรงได้ หากไม่มีการวางแผนทางการเงิน วินัยในการออม หรือความรู้ทางการเงิน โดยความรู้ด้านการเงิน และการบริหารจัดการทางการเงินมีบทบาทสำคัญในการสร้างวินัยการออมและการวางแผนทางการเงิน เมื่อบุคคลมี ความรู้ที่ชัดเจนและเข้าใจแนวทางการบริหารการเงิน จะส่งผลให้เกิดวินัยการออมและการวางแผนทางการเงินที่ดีขึ้น ส่งผลให้มีแรงจูงใจในการออมและนำไปสู่พฤติกรรมการออมที่เหมาะสมและต่อเนื่องมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็น ถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเงิน (financial literacy) ของนักศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ในการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางการเงินเพื่อเป็น แนวทางหลักในการส่งเสริมพฤติกรรมการออมที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้เรื่องการเงิน และปัจจัยด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในระดับน้อย อาจเป็นมีความรู้และทักษะด้านการเงินที่จำกัด ดังนั้น สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการเงิน และการบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคล โดยเน้นการฝึกทักษะที่นำไปใช้ได้จริง เช่น การวางแผนรายรับ-รายจ่าย การควบคุมการใช้เงิน และการบริหารหนี้สิน มากกว่าการสร้างแรงจูงใจเพียงอย่างเดียว

1.2 การจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการออม ควรมุ่งเน้นการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการออม ควบคู่กับการพัฒนาวินัยทางการเงิน เช่น การตั้งเป้าหมายออมที่ชัดเจนและเหมาะสมกับรายได้ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.3 การกำหนดนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมการออม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณานโยบายที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย หรือเพิ่มโอกาสในการออม เช่น การสนับสนุนโครงการออมทรัพย์สำหรับนักเรียนหรือนักศึกษา เพื่อ สร้างพื้นฐานพฤติกรรมการออมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น การพัฒนาเครื่องมือช่วยออม ควรส่งเสริมการใช้ เครื่องมือทางการเงิน ที่ช่วยให้เกิดการออมอัตโนมัติ เช่น การออมแบบหักเงินอัตโนมัติ แอปพลิเคชันบันทึกรายรับ-รายจ่าย หรือ บัญชีเงินออมเฉพาะเป้าหมาย เพื่อเปลี่ยนความตั้งใจให้เป็นพฤติกรรมการออมจริง

1.4 การสื่อสารรณรงค์ด้านการออม การรณรงค์ด้านการออม ควรปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ของกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นวิธีการออมที่ทำได้จริงในชีวิตประจำวัน มากกว่าการนำเสนอเป้าหมายระยะยาวที่อาจทำให้เกิดความรู้สึกไกลตัว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังประชากร ที่มี ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุม และสามารถ อ้างอิงไปใช้กับกลุ่มประชากรอื่นได้มากขึ้น

2.2 ควรเพิ่มปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมการออม ควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม เช่น วินัยทางการเงิน อิทธิพลจากครอบครัวและสังคม การเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมการออมได้อย่างรอบด้านมากขึ้น

2.3 ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วย การวิจัยในอนาคตควรใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือ การสนทนากลุ่ม ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่ออธิบายเหตุผลเชิงลึกกว่าทำไมบางปัจจัย เช่น แรงจูงใจในการออม อาจไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2568). *การออม*. สืบค้น 19 กรกฎาคม 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/saving.html>.
- ปรารธนา หลีกภัย. (2563). พฤติกรรมการออมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 13(1), 111-126.
- พจรินทร์ รังศรีสัมพันธ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมและทัศนคติของลูกค้านักออมสิน สาขาบึงชีบางปะกอก กรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 1(2), 48-56.
- วัลลพ ล้อมตะคุ, สิทธิชัย สิริวัฒน์วงศ์ และสิริเกียรติ รัชชुकานติ. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเงินออมของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 17(51), 192-204.
- ศศิวิมล ภูพวง, วิรุณสิริ ใจมา และประภาพรพรณ ไชยานนท. (2566). พฤติกรรมการออมของเจนเอเรชั่นซี (Gen Z) : นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 13(3), 77-91.
- ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน. (2568). *รายงานภาวะเงินฝากและการออม*. สืบค้น 27 มกราคม 2569 จาก <https://www.gsb.or.th/gsbresearch/published-works/14025/>.
- สุธน วงศ์แดง. (2568). ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาครู: กลยุทธ์และแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมสู่วิชาชีพในยุคดิจิทัล. *วารสาร มจร พุทธโสธรปริทรรศน์*, 5(1), 101-115.
- สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2568). *สถิติที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยงานนโยบายและแผน*. สืบค้น 2 กรกฎาคม 2568 จาก http://www.regis.ru.ac.th/index.php/10-stat/20-planpolicy_stat. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2565). *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- Ajzen, I. (2005). Laws of human behavior: Symmetry, compatibility, and attitude– behavior correspondence. In A. Beauducel, B. Biehl, M. Bosniak, W. Conrad, G. Schönberger, & D. Wagener (Eds.), *Multivariate research strategies* (pp. 3–19). Shaker Verlag.
- Jaffar, M. W. A., Jusoh, Z. M., & Mohamed, R. N. (2022). Determinants of saving behavior among the students at Universiti Putra Malaysia. *Jurnal Pengguna Malaysia*, 38(2), 36–53.
- Keynes, J. M. (1936). *The general theory of employment, interest and money*. Macmillan.
- Kumari, S., & Mishra, O. M. (2024). Saving behaviour and financial literacy: An empirical study of university students. *OPJU Business Review*, 3(1), 119–131. <https://doi.org/10.63825/opjubr.2024.3.1.851>.
- London School of Business & Finance. (2024). *What is Financial Literacy? Why it is Important for Students*. Online Learning. Retrieved July 28, 2025, from, <https://www.lsbj.org.uk/blog/online-learning/what-is-financial-literacy-why-it-is-important-for-students>.
- Modigliani, F. (1966). The life cycle hypothesis of saving, the demand for wealth and the supply of capital. *Social Research*, 33(2), 160–217.
- Prakasha, G. S., Shruti, J., Jestin, J., Mathai, S., & Thirumalesha, S. (2023). Effect of social influence on the saving behaviour of freelancing undergraduate students, mediated by financial literacy and self-control. *Journal of nursing and social sciences related to health and illness*, 25(4), 298–306.
- Setyowati, E., Zulaihati, S., & Fauzi, A. (2023). The effect of financial literacy and peers towards saving behavior with self-control as mediating variable of undergraduate students of Jakarta State University. *Nexus Synergy: A Business Perspective*, 1(2), 61–71.
- Thapa, B.K., Chaulagain, R.K., & Paudel, R.R. (2025). Financial literacy and saving behavior of university student in Nepal. *International Journal of Research in Finance and Management*, 8(1), 738–746.
- Yamane, T. (1967). *Elementary sampling theory*. Prentice Hall.